



Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit

HER

Svar på § 37 Spørgsmål nr. 2020-077 vedr. uran

28-05-2020
Sags nr.: 2015 - 441

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37, stk. 1, har du fremsat nedenstående spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende efterforskningstilladelse 2010/02), hvor det af begrundelsen for spørgsmålene fremgår det at en efterforskningstilladelsen blev givet med det formål, »at der blev udarbejdet en rapport, der har til hensigt at inddrage befolkningen, før der foreligger en beslutning«

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Naalakkersuisut bedes bekræfte, at formålet med efterforskningstilladelsen fra 2011 var, at der blev udarbejdet en rapport, der skulle danne grundlag for høring blandt befolkningen inden debat i Inatsisartut.**

Svar: Naalakkersuisut kan ikke bekræfte, at der foreligger dokumentation for, at formålet med at udstede en efterforskningstilladelse er, at rettighedshaver har skullet udarbejde en rapport, der kan danne grundlag for en høring blandt befolkningen. Spørgeren henviser til en rapport, som er vanskelig for Naalakkersuisut at identificere præcist. Der indgår ikke vilkår om en særlig rapport og efterfølgende høring i beslutningsgrundlaget og indstillingen til Naalakkersuisut om efterforskningstilladelse og tillæg til Greenland Minerals A/S. Vilkår af en sådan karakter er heller ikke angivet i selve tilladelsen eller tillæg.

Naalakkersuisut kan dog bekræfte, at der ved indstilling til godkendelse af tillæg nr. 1 til efterforskningstilladelsen blev oplyst fra Greenland Minerals A/S side, at formålet med tillægget formodentlig vil gøre det muligt at rejse finansiering til at videreføre aktiviteterne og færdiggøre VVM-, sundheds-, VSB og lønsomhedsstudierne frem mod starten af 2013.

Derudover kan Naalakkersuisut dog bekræfte, at der har været udarbejdet adskillige rapporter, informationsmateriale, afholdt flere borgermøder, debatter i Inatsisartut m.v. om efterforskning og udnyttelse af uran. Materiale herom er til tilgængeligt for befolkningen på Naalakkersuisut.gl og på ina.gl.

- 2. Naalakkersuisut bedes bekræfte, at Greenland Minerals A/S ikke fik lavet en rapport, at der ikke blev gennemført høring blandt befolkningen og at der ikke blev en debat i Inatsisartut, inden den Siumut-ledede koalition i 2013 vedtog med en én stemmes flertal at ophæve nul-tolerancen, og herefter give udnyttelsestilladelse til Greenland Minerals A/S.**

Svar: Naalakkersuisut kan oplyse som ovenfor nævnt, at der ikke i Greenland Minerals A/S efterforskningsstilladelse er vilkår om, at selskabet er blevet pålagt at udarbejde en rapport med henblik på at gennemføre en offentlig høring. Greenland Minerals har dog i henhold til kap 18a i råstofloven gennemført en offentlig forhandling i 2014 og har i den forbindelse udarbejdede de nødvendige dokumenter. Materialet fra forhandlingen kan findes på høringsportalen på Naalakkersuisut.gl.

Det kan endvidere oplyses, at Greenland Minerals A/S på nuværende tidspunkt arbejder på at færdiggøre materiale for at ansøge om en udnyttelsestilladelse, herunder blandt en Redegørelse for Vurdering af Samfundsmæssig bæredygtighed (VSB-rapport) samt en Redegørelse for Vurdering af Virkning på Miljøet (VVM-rapport). Når begge redegørelser/rapporter opfylder betingelserne for at gå i offentlig høring, herunder at de foreligger på dansk og grønlandsk vil Naalakkersuisut i overensstemmelse med kapitel 18a i råstofloven tage stilling til, hvornår de kan sendes i høring. I forbindelse med en høring vil der også blive afholdt offentlige høringsmøder for befolkningen i byer og bygder, der særligt berøres af mineprojektets aktiviteter.

Endelig kan det oplyses, at Greenland Minerals A/S på nuværende tidspunkt ikke har fået meddelt en udnyttelsestilladelse. En eventuel meddelelse af en udnyttelsestilladelse vil ikke kunne finde sted før, at VSB-rapporten og VVM-rapporten har været i offentlig høring jf. råstoflovens §§ 73 og 76 sammenholdt med råstoflovens § 87b.

- 3. Naalakkersuisut bedes bekræfte, om Naalakkersuisut agter at gennemføre en folkeafstemning vedr. en eventuel udvinding af uranholdige mineraler i Kuannersuit eller et andet sted i Grønland.**

Svar: Naalakkersuisut kan ikke bekræfte, at Naalakkersuisut agter at gennemføre en folkeafstemning vedr. en eventuel udvinding af uranholdige mineraler i Kuannersuit eller et andet sted i Grønland, da Inatsisartut den 20. maj 2016 under punkt 83 og punkt 97 forkastede forslaget om, at der skulle gennemføres en folkeafstemning om udnyttelse af radioaktive mineraler. Naalakkersuisut respekterer Inatsisartuts beslutning fra 2016 og har ingen intentioner om at ændre dette.

Begrundelsen er i lighed med, hvad der blev oplyst 2016, at ifølge råstofloven har en rettighedshaver ret til at få meddelt en udnyttelsestilladelse, hvis rettighedshaveren har påvist og afgrænset forekomster, som denne agter at

udnytte. Som nævnt i svarnotatet til punkt 97 på Inatisartuts forårsamling i 2016 er formålet med bestemmelsen blandt andet at tiltrække råstofselskaber til Grønland. Råstofselskaberne kan næppe forventes at ville investere i efterforskningsaktiviteter i Grønland, hvis de ikke i en vis grad er sikret en ret til at udnytte en fundet ressource, såfremt de i øvrigt har opfyldt de lovmæssige krav.

En folkeafstemning vil sætte spørgsmål ved retten til udnyttelse, idet de vilkår som rettighedshaver i henhold til tilladelsen i øvrigt har opfyldt, dermed ikke nødvendigvis vil medføre en ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse. Et nej ved en folkeafstemning vil kunne begrænse denne rettighed. Grønlands position som retsstat vil dermed med rette kunne kritiseres. Dette vil utvivlsomt gøre det mindre attraktivt at efterforske efter mineralske råstoffer i Grønland. Naalakkersuisut er af den overbevisning, at folkeafstemninger ikke bruges på må og få. I et historisk perspektiv har folkeafstemninger bl.a. relateret sig til store spørgsmål som medlemskab af det daværende Europæiske Fællesskab, indførelse af Hjemmestyret og indførelse af Selvstyret.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best Regards


Vittus Qujaukitsoq



13. maj 2020

I medfør af § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Naalakkersuisut bedes bekræfte, at formålet med efterforskningstilladelsen fra 2011 var, at der blev udarbejdet en rapport, der skulle danne grundlag for høring blandt befolkningen inden debat i Inatsisartut.**
- 2. Naalakkersuisut bedes bekræfte, at Greenland Minerals A/S ikke fik lavet en rapport, at der ikke blev gennemført høring blandt befolkningen og at der ikke blev en debat i Inatsisartut, inden den Siumut-ledede koalition i 2013 vedtog med en én stemmes flertal at ophæve nul-tolerancen, og herefter give udnyttelsestilladelse til Greenland Minerals A/S.**
- 3. Naalakkersuisut bedes bekræfte, om Naalakkersuisut agter at gennemføre en folkeafstemning vedr. en eventuel udvinding af uranholdige mineraler i Kuannersuit eller et andet sted i Grønland.**

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Naalakkersuisut skriver i deres svar på §37_066, at det var den Inuit Ataqatigiit-ledede Naalakkersuisut, der i 2011 besluttede at tildele efterforskningstilladelse til Greenland Minerals A/S. Det benægter vi ikke, men det vil klæde Naalakkersuisut, hvis de fortæller hele historien. Naalakkersuisut koalitionen i perioden 2009-2013 mellem Inuit Ataqatigiit og Demokraatit, indgik en kompromis om at give efterforskningstilladelsen med det formål, at der blev udarbejdet en rapport, der har til hensigt at inddrage befolkningen, før der foreligger en beslutning.

Det fremgik også i pressen dengang, at Greenland Minerals A/S anerkendte, at beslutningen ligger indenfor koalitionen Qoornoq-aftale, som fastholder nul-tolerancen. Se: <https://sermitsiaq.ag/kan-efterforske-radioaktive-mineraler>

Som bekendt vedtog den Siumut-ledede koalition i 2013 at ophæve nul-tolerancen, og har ikke siden fulgt dens løfte om folkeafstemningen, som Formand for Naalakkersuisut fremlagde i sin åbningstale september 2013.

Jeg ønsker at mine spørgsmål bliver besvaret inden for 10 arbejdsdage.